

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 75 (3521) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

„A közös ügy és közös küzdelem sikere megköveteli, hogy a magyar nemzet is minden erejével kivegye részét ebből a sorsdöntő élet-halálharcból“

A Sztójay-kormány hivatalos kormánynyilatkozata

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. kormány a következő hivatalos kormánynyilatkozatot teszi közzé:

A keleti határon döntő küzdelemnek folynak, amelyeknek kimenetele évszázadokra határozza meg Európa és vele együtt Magyarország sorsát. A magyar nemzet életérdeke, hogy a küzdelem a bolsevizmus legyőzésével végződjék, mert különben nemzeti létünk jut végső veszedelembé. Ezzel a halálos veszedelemmel a magyar nemzet egyedül a maga erejére támaszkodva nem tudna megküzdeni még akkor sem, ha erejének minden cseppjét feláldozná a küzdelemben.

A bolsevista veszélyt leküzdeni csakis a Német Birodalom és annak vezére, Hitler Adolf, a mi nagy szövetségünk tudja, akinek egyéniségéről a háború 5 éve behozonyította, hogy emberfeletti és a történelemben soha nem tapasztalt tettekre képes. Országunk a nagy Német Birodalommal hűséges baráti viszonyban áll és hős katonáival vállvetve küzd ebben a reánk kényszerített küzdelemben. A közös ügy és közös küzdelem sikere feltétlenül megkívánja, hogy a magyar nemzet is minden erejével vegye ki részét ebből, a mi sorsunkat is eldöntő élet-halálharcból. Ebben a küzdelemben közös megállapodás alapján, német csapatok vesznek részt a magyar nemzet védelmében, mint az Finnországban és más országokban is történt, hogy közösen oltalmazzuk Európát és Európa kulturárait.

Ebben a történelmi harcban minden erőre szükség van a belső front erősítése és ellenálló képességének fokozása tekintetében is. A belső front szilárdsága és rendjén örködni elsőrendű kötelességünk annál is inkább, mert az utóbbi időben idebenn is akadtak olyanok — ha nem túl sokan — de annál aktívabbak, akik nem akarták vagy nem tudták felismerni a mostani követelményeket és belső válságot akartak előidézni és a belső rendet megbontani. Azt a hitet igyekeztek terjeszteni a közvéleményben, hogy kimaradhatunk ebből a mi sorsunkat is eldöntő küzdelemből. Akadtak olyanok is, akiknek az volt a szándékuk, hogy erőszakosan kivonják az országot ebből a küzdelemből, amivel a nemzet becsületét is tönkretették volna. Ha ez a tervük sikerül, nemzetünk olyan végromlásba esik, amelyből nincs feltámadás.

Az ilyen szellem ellen veszi fel a küzdelmet az új kormány, hogy ébren tartsa a nemzet önbizalmát, megserveze a nemzet erkölcsi és anyagi erőit, erősítse a nemzet katonaság és férfias magatartását és a lehető legmagasabbra fokozza ezzel az ország erejét.

A súlyos órák feltétlenül megkívánják, hogy a nemzet összes erői a kormány mögött sorakozzanak. Minden hit és elszántság latbavetésére van szükség, hogy az ország vezetői biztosítani tudják a nemzet önvédelmi

harcának sikerét. Ez a legelső magyar embernek, Magyarország kormányzójának akarata. E hit és elszántság és a bizalom birtokában a kormány teljesíteni fogja kötelességét mind az önvédelmi harc lefolytatása, mind pedig az ehhez nélkülözhetetlen igazságos belső viszonyok megteremtésében. A kormány biztosítani fogja a rend és munka minden előfeltételét, igazságos szociális viszonyokat kíván teremteni a társadalmi és gazdasági élet minden vonalán és a háború elkerülhetetlen terheit az osztó

igazság alapján kívánja megosztani. Minden társadalmi réteg és különösen a nemzeti munka tulnyomó részét teljesítő ipari és mezőgazdasági munkásság jogos gazdasági és szociális igényeivel behatóan kívánunk foglalkozni. Egészséges, tisztá, hecsületes és igazságos közszellemet akar biztosítani a kormány a magyar élet minden vonalán és kellő időben megtenni azokat a rendelkezéseket, amelyek a nemzeti munka felfokozásához és a biztonságos belső munkához szükségesek.

A kormány szilárdan bízik a belső munka sikerében és ezért felhívja az ország minden fiát, hogy egy lélekkel fogjunk össze a nemzeti élet biztosítása és a holdogabb magyarság életfeltételeinek megteremtésére. A kormány — bízza a hős honvédekben és a nemzet áldozatos szellemében — teljes nyugalommal nézhet a jövő elé és teljes hittel van eltelve a győzelem felől, amely Magyarország számára dicső multjához méltó helyet biztosít az új Európában.

A német elhárító arcvonal megszilárdulásának jelei mutatkoznak a keleti harctéren

Tervszerűen bombázták Schaffhausent az angolszászok

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal helyzetéről:

A helyzet a keleti arcvonalon április első hetében az előző napokkal szemben nem mutat semmi lényeges változást. A bolsevisták a támadó kötelékek zömét továbbra is a déli szárnyon összpontosítják, hogy itt minden körülmények között nagyjelentőségű hadászati sikert érjenek el. Mindamellott megállapítható, hogy előnyomulásuk lendülete lényegesen csökkent, bár nagy páncélosrokkal újból támadásba kezdtek a német délszárny keleti arcvonala ellen. Azonban még nem tudtak területi nyereségre szert tenni. Főként Odessa irányában jelentős vér- és anyagvesztéseik voltak, amelyeket ezekben a harcokban szenvedtek. A német elhárítóarcvonal megszilárdulásának a jele ez. A bolsevisták Jasi irányában is csak csekély területet tudtak elfoglalni. A harcok Sztaniszlau térségében éppen úgy, mint Tarnopol, Brody és Kovel térségben is általában vesztelnek, mégha

azok mozgóharc jellegét is öltik helyenként.

A bolsevisták a déli szárnyon állandóan új, jelentékeny utánpótlást vetnek be emberben és anyagban, úgy hogy nyilvánvalóan az a szándékuk, hogy itt beljérik meg az elkövetkező napokra is harcintézkedésük súlypontját. Ebben az a tény sem csálhat meg, hogy 3 nap óta a Pszkovtól délre elterülő térségben új elhárítócsata kezdődött, bár az itt bevetett szovjet kötelékek száma nem jelentéktelen, de mindenesetre határolt. Ez a szám mintegy 10 lövészadosztályra és 3 páncéloshadtestre tehető. Hogy ezt az újabb nagyszabású áttörési kísérletet megvalósíthassák, a bolsevistáknak le kellett mondaniok minden más támadásról a többi szakaszokon. Így arra kényszerültek, hogy áttörési hadműveleteket a Dnyeper és Csuszki között Mogilov irányában becsüntsék és abbahagyják hasztalan hibávaló ellentámadásaikat Vitebszktől délkeletre.

ritő vállalkozásokat jelentenek. A Hotin városa ellen indított ellenséges támadásokat a német csapatok egytől-egyig visszaverték és közben nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek.

Zürichből jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat jelenti, hogy Svájc népe még kábult Schaffhausen váratlan bombázásától. Körülbelül 50 ember életébe került a bombázás és senki sem tudja megérteni, hogyan történhetett meg ez a tévedés. Minden jelentés egyetért abban, hogy a látási viszonyok igen jók voltak ahhoz, hogy felismerjék a Rajnát és a Rajnavízesést. E szerint vitathatatlan, hogy a várost tervszerűen bombázták.

Berlinből jelentik: (MTI) A hétfői reggeli lapok sok felvételt közölnek Schaffhausenről. A város a pusztulás képét mutatja és még mindig óriási tüzek dühöngenek. A város szélében kiégett romok láthatók. A főpályaudvar súlyosan megsérült és a hamtömegek a vasuti kocsikra, meg a mindenféle rommal elborított utcákra zuhantak. A Mindenszentek Múzeuma, Svájc egyik legszebb és leg gazdagabb múzeuma súlyos károkat szenvedett.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol-amerikai légierő újból megsértette Svájc semlegességét. Hivatalosan közlik, hogy vasárnap délután 15 óra 15 perc és 15 óra 30 perc között néhány repülőgép a délkeleti határon több helyen megsértette az ország légiterét. Luzern-Basel-Schaffhausen vonalától keletre légiridőket rendeltek el.

Visszaverték a németek a Hotin városa ellen intézett ellenséges támadást

Bukarest. (MTI) A NTL jelenti: A román főparancsnokság a következő hadijelentést adta ki: A Krimi félszigeten és a Fekete-tenger partján nem voltak különösebb harcsemények. Besarabia középső részében a német csapatok vasárnap ellentámadással vissza-

verték a bolsevistákat, akik újból előretörték a Jasi és Kisenev közötti vasutvonal ellen. Jasitól északra csapataink lendületes támadással csaknem mindenütt visszaverték az ellenséget a Jilia tölve partjára. Dodřeni, Darohoj és Dostorince szakaszáról csunán felde-

Késéte az elnéptelenedett iskola'ákban

Nagyvárad, ápr. 3. Hirtelen-váratlan befejeződött a tanév az iskolákban. Se vizsga, se évszázé ünnepély, se tananyag összevonás: a rendkívüli idők parancsa nem engedett időt mindezek előkészítésére, végrehajtására. A népiskolák be- zárásáról szóló rendeletet vagy két nap- pal hamarabb közölhették a lapok, úgyhogy a tanítók még tehetek né- hány szükség-intézkedést, de a közép- iskolákat a szó szoros értelmében máról- holnapra zárták be. A helyzet komoly- ságot kell kiérezni ebből a kormány- rendeletből.

Szerencsére az ifjúság a derűsebb ol- dalról fogja fel a dolgot. Kevés tanuló álltökődik gyászba a nagyvakáció korai megkezdése miatt. Szombaton, az utol- só előadás után vidám diákosapatok ro- hamozták meg a vonatokat s a város utcáin nagy, megrakott falusi szekere- ket lehetett látni, amelyeken a közeli falvakba igyekeztek haza a diákok és a diákányok. Jókedűek voltak va- lamennyien, csak szüleik arcán felhő- zött a gond.

Még egy félesztendeig se tartott az idei iskolai év: szó se lehetett arról, hogy a növendékek elvégezzék az egész év tananyagát. Csak az imént osztották ki a félévi bizonyítványokat s kevés- nálónak volt alkalma arra, hogy javítsa félévi osztályzatát. Erre tekintettel is van a miniszteri rendelet, amely méltá- nyos évégi osztályozást ír elő.

Ma tartják a középiskolákban az osz- tályozó konferenciákat és a bizonyítvá- nyokat a lehetőség szerint rövidesen ki- osztják az intézetek, vagy elküldik a növendékek lakóhelyeire. Kissé lehan- goló élmény körszót tenni az elnépte- lenedett iskolákban. Diákok lézengenek a folyosókon, inkább csak a megszokás hozta el őket még egyszer az intézet felai közé, mintha meg akarták volna győződni arról, hogy csatlagnak vége a tanításnak? De a pedellus kergeti a tár- saságot: Hazafelé, hazafelé, nincs itt semmi keresnivalójuk, ne zavarják a konferenciát.

Az elemi iskolákban vizsgákat tartá- nak ma: de ezeknek sincs meg az az ünnepélyes színezete, ami rendes idők- ben szokott lenni. A katedrálról hiá- nyoznak a nyár virágai, amelyekkel ju- niusban szoktak kedveskedni a gyere- kek a tanítóácsoknak, tanítónéinek. Nem is igazi vizsga ez. Csak éppen hogy pontot tesznek vele a tanítók az iskolai év végére.

Ismét elhalasztották a „margittai cukrosok“ ügyének tárgyalását

Nagyvárad, április 3. A nagyváradi törvényszék Várad-Kolozsvár-Geleta ta- nácsa hétfőn délelőtre tüzte ki az an- nakidején nagy port felvert Varga Gyula Hangya megbízott és a vádirat szerin- ti büntárs-perének tárgyalását. Varga Gyula ellen — mint már megirtuk — közsükségleti cikk jogtalan elvonása és árdregítés büntette címen indult eljárás, mert mint a Hangya Szövetkezet margit- tai megbízottja, állítólag többeknek bi- zonyos árucikkeket szolgáltatott ki jog- talanul, s a vevők aztán a törvénytelen uton szerzett árut részben a megenge- dettnél magasabb áron tovább adták.

A törvényszék az érdekes ügyben már több ízben tüzött ki főtárgyalást válam- ok miatt azonban ismét el kellett halas- zítani. A hétfőre kitűzött tárgyaláson

Érdekes, hogy sem a tanterületi fő- igazgatóságuk, sem pedig a tanfel- ügyelőségnek nem volt fizikai ideje ar- ra, hogy a hatáskörébe tartozó is- koláknak a tanév befejezésére vonat- kozólag utasításokat küldjön. Az igaz- gatók egyszerűen a Budapesti Közlöny- ben megjelent, vagy a lapokban olvasott rendelet alapján jártak el. El lehet kép- zelni olyan Isten-látaműgötti fatut, ahol rádiót se hallgatnak és újságot sem olvasnak s ahol így még egy darab- big vígan tovább folyik a tanítás, amíg a tanfelügyelőség most készülő hivatalos értekezési ki nem érkezik, vagy más úton nem kapják meg a rendkívüli mi- niszteri rendelet híret. S hogy a tanfel- ügyelőség utasításai nem juthatnak el máról-holnapra a megye 245 állami is- kolájába s az egyházi főhatóságok sem tudnak sokkal sürgetőbben intézkedni, az könnyen elképzelhető. Hiszen van- nak falvak, amelyekbe csak hetenként egyszer közlekedik a posta.

A középiskolák még az érettségi viz- sálatokra és a magánvizsgákra vonat- kozólag várnak intézkedéseket. Az érettségi vizsgák valószínűleg 18-án kezdőd- nek, a magánvizsgák még hamarabb. S ha ezek is lezajlanak, akkor végképpen beáll a csend az iskolákban, hogy aztán az épületeket átadhassák új rendeltet- süknek, ami a tanév beszüntetéséről szóló intézkedéseket nyilvánvalóan szükségessé tette.

Sztójay miniszterelnök üdvözlő- távirata a tengelyállamok államfőihez

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Sztójay Döme m. kir. miniszterelnök és külügyminiszter hivatalbalépése alkalmából táviratban üdvözölte Hitler vezér és kancellárt, Ribbentrop német bi- rodalmi külügyminisztert, Mussolinit, az olasz szociális köztársaság államfő- jét, Tozso japán miniszterelnököt, Sigi- mecu japán külügyminisztert, Bozsilov bolgár miniszterelnököt, Sismanov bol- gár külügyminisztert, Linhomies finn miniszterelnököt és Ramsay finn kül- ügyminisztert.

A Hitler vezér és kancellárhoz inté- zett távirata így hangzik:

— M. kir. miniszterelnökké és kül- ügyminiszterré történt kinevezésem al- kalmával szabadjort Nagyméltóságodat biztosítani, hogy kormányom és az egész magyar nép át van határozva, hogy még jobban kimélyítse a hagyományos ba- rátságot, legyen szabad meggyőződése- met kifejezni, hogy ez a tervem Nagy- méltóságod bizalmával és támogatásával

lehetővé válik. Fogadja Nagyméltósá- god mély tiszteletem és igaz nagyra- be- csülésem kifejezését.

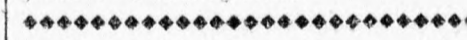
Hitler vezér és kancellár választá- viratában megköszönte a jókívánásokat majd így folytatta:

— Az a nyílt út, amelyen Nagyméltó- ságod és kormányom haladni kíván, elő- feltétele annak, hogy közös harcunkat a közös ellenség ellen győzelmesen fejez- zük be. Ez az ellenség Európa összes nemzetének megsemmisítését írta zász- lójára, így a magyar nemzet megsemmi- tését is. Csak a reánk kényszerített harc győzelmes befejezése biztosíthat arról, hogy biztosítsuk Európa népeinek és így a mi népünknek is szabadságát. Legyen meggyőződve, hogy mindig a leg- nagyobb támogatásban részesül a magam és kormányom részéről. Fogadja igaz szerencselívánataimat kinevezése al- kalmából.

Magyarország döntése a hadvezetés szempontjából

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Deutsches Allgemeine Zeitung Magyarország döntésének a had- vezetés szempontjából való jelentőségé- vel foglalkozik és a következőket álla- pítja meg:

— Jóllehet, a német hadvezetés min- dig egy egységnek látta a keleti arevo- natat és a nyugati készültséget a már- ciusi napokban bekövetkezett az a fej- lődés, amely megmutatta, mennyire erő- sen kézben tartják az európai helyzetet. A magyarországi események politikai ve- reséget jelentenek a birodalom ellenfe- leire, mert nem csupán világos ténye- ket teremtettek, hanem egyuttal kihá- tárták atalajt azok alól az agitációk alól is, amelyeket a téli hónapokban zudi- tottak a németekkel szövetséges orszá- gokra és a semlegesekre.

Szolgalatos gyógyszerterarak:

- IV. CSOPORT:
- Gránátalma gyógyszerterár, Rákóczi-u. 27 (Irgalmasrend) 15-25.
 - HUNGARIA gyógyszerterár Mussoliat- tér 8. (Szabó Aczel L.) 15-28.
 - MINERVA gyógyszerterár, Szent László tér 3. (Gálosi F.)
 - ORANGYAL gyógyszerterár, Gróf Tele- ki Palota 44. (Hévesz J.)
- A gyógyszerterarak éjjeli szolgálata szombati reggeltől a következő szom- bat reggelig tart.

Mozik műsora:

- APOLLÓ: És a vakok látnak.
- BELVÁROSI: Néma kolostor.
- CASINO: Amiról a leány átmodik.
- KORONA: Az örök titok.

Véleményellérések merültek fel Eden és Churchill között

Stockholm. (MTI.) A NTI. jelenti: A Svenska Morgenbladet Eden esetleges távozásának okaival foglalkozva elő- sorban azt a körülményt emeli ki, hogy a brit közvélemény legutóbb nyílt elé- gedetlenségben tört ki a kormány kül- politikájával szemben. Egy másik felte- vés szerint Churchill és Eden között vé- leményellérések merültek fel. Tény, hogy bizonyos jelek arra mutatnak, hogy Eden nem helyezi azokat a meaz- szemelő engedményeket, melyeket Churchill a hatalmas szövetségestársak érdekében szükségesnek tart.

Széles arányokat öltött az angliai hajó- és gép- gyári tanonc-sztrájk

Genf. (MTI.) A Német Távirati Iro- da jelenti: Londonból jelntik: A Daily Telegraphe jelentése szerint a tanon- cok sztrájkja az angliai hajó- és gépgyár- ban széles arányokat öltött. 26.000 sztrájkolórol van szó, akiknek egy- részét jó szervezők vezetik. Az angol munkaügyi minisztérium azonban már is beavatkozik a sztrájkba és a tanon- cok egyrészt katonai szolgálatra kérte be. A dél- és nyugatnyországi szü- bányászsztrájkjal kapcsolatban a Daily Telegraphe jelenti, hogy időközben a bányák 75%-ában szünet meg a munka. 95.000 bányász szüntette be a munkát és nem igen lehet arra számítani, hogy a következő hét előtt újból megkezd- jék azt. A Times szerint a belfasti hajó- gyárak és az északnyországi repülőgép- gyárak hetek óta tartó sztrájkja sem szünet még meg. Ezekben a hadiüzem- kekben 20.000 ember sztrájkol.

Rendkívül olcsó fürdő- jegyek a Rimanóczyban

A Rimanóczy alapítvány felügyelő bizottsága szociális szempontokra való tekintettel, rendkívüli olcsó für- dési lehetőséget kíván nyújtani a vá- ros kisebb jövedelmű rétegének. Ez okból minden fürdési nap délután 4—6 óráig 1.50-ért váltható meg az egyébként 2.70 pengős gőzfürdő- jegy. Fürdési napok a gözben: ked- den, csütörtökön és szombaton a hől- gyek részére, szerdán, pénteken és vasárnap pedig a férfiak részére.

Részletes megállapodás jött létre a ko- lozsvári ötezer sertés átvételére. Nagy- várad. Saját tud. A Kolozsvártól át- vett 5000 darab sertés ügyében a pol- gármester szombaton telefonon tár- gyalta Keldy Tiborral, Kolozsvár pol- gármesterével s e megbeszélés alap- ján megtörtént az előleg átutalása és a részletes megállapodás megkü- tése is.

Fejére esett a téglá egy nagyváradi kömüvesegédnek Zsiló József 24 éves kömüvesegéd szombaton a Ruli- kovszky-temetőben dolgozott egy kriptá építésén. Munka közben fejére esett egy téglá, amely olyan su- lyosan megsebesítette, hogy sérülé- sét a kivonult mentők kötötték be, majd be szállították a kórházba.

Szófiát ismét bombázták az angolszász repülők

Sok lakónegyed és kulturérték pusztult el. Újabb sikereket értek el a német vadászok az Alpok felett vívott légiharcban. Imphalt teljesen körülvették a japán csapatok

Szófiából jelentik: (MTI) A Bolgár TI jelenti: Március 30-án ellenséges repülőgépek heves terrortámadást intéztek a bolgár főváros ellen. Sok lakónegyed elpusztult és tegett. Elpusztult több kulturérték is, így a Nemzeti Könyvtár, a Szent Szindórus, a Nemzeti Színház és néhány templom is. A léghátrítás azonnal működésbe lépett és több ellenséges gépet lelőtt.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az indiai-burmai határon levő egyik japán támaszpontról jelentik, hogy japán egységek teljesen körülvették Imphalt, ezt a fontos ellenséges várost és most általános támadásra készülnek a támaszpont ellen.

A véderőfőparancsnokság jelentése

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Az ukrainai Bug alsó folyása és a Dnyeszter között a szovjet Berjezovkától északnyugatra erős gyalogos és páncélos erővel támadott. Elkeseredett harcokban a támadásokat visszavertük, miközben 71 páncélost semmisítettünk meg. Német és román csapatok a Dnyeszter és a Prut között visszavetették az előrenyomult ellenséges harcosztagokat. Meghírsítettük az ellenségnek azt a kísérletét, hogy megismételt támadásokkal szabaddá tegye az utat Jassi felé. Azokat az ellenséges erőket, amelyek megkísérelték, hogy átlépjenek a Jilja-szakaszon, ellentámadással visszavertük. — Poszkurovtól délnyugatra, valamint Sztaniszlautól délre támadásaink területnyereségre vezettek. Erős ellenséges ellentámadásokat vertünk vissza. Ezekben a harcokban különösen kitűntette magát az 504. gránátos ezred. Tornopol vitéz helyőrsége tegnap is számos támadást vert vissza. Kovel védői a várost ismét erős támadásokkal szemben is megtartották. Innen északra is meghírsült az ellenség támadásai. Pszkovtól délre az ellenség csatárepülők és páncélosok támogatásával tovább támadott. A legutóbbi két nap folyamán 90 szovjet páncélost semmisítettünk meg ezen a szakaszon. A harcok ismét tartanak.

Olaszországból nem jelentenek különösebb eseményeket. Német harci és torpedórepülők az északafrikai tengerészen megtámadtak tegnapra virradó éjszaka egy erősen biztosított ellenséges utánpótlási kísérletet és két, összesen 8000 bruttóregiszter tonnányi hajót elsüllyesztettek. 10 másik hajót, amely 63.000 tonnát képviselt, továbbá egy rombolót olyan

súlyosan eltaláltak, hogy a hajók közül többnek elpusztításával számolni lehet.

Svájci tiltakozás Washingtonban Schaffhausen bombázása miatt

Berlin. (MTI.) A svájci rádió hivatalos jelentést közöl, amely szerint a vasárnapra virradó éjszaka meg nem állapított nemzetiségű repülőgépek kereszteztek Svájc déli határát.

Bern. (MTI.) A svájci rádió közli: Svájc utasította washingtoni követét, nyújtson be erőles tiltakozást az Egyesült Államoknál amiatt, hogy az amerikai légierő szombaton bombákat dobott Schaffhausenre. Az Egyesült Államok a svájci szövetségi kormánytól a bombázás miatt.

Schaffhausen ma a pusztulás és borzalom városa

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A svájci lapok vasárnapi számaikban megállapítják, hogy a schaffhauseni áldozatok számát még nem lehetett áttekinteni. A legújabb jelentések szerint még mindig huzak ki sebesülteket a romok alól.

A Tribune de Lausanne ezeket írja: Első ízben történt, hogy országunk egyik városát tömegesen bombázták. A háború kezdete óta ez volt a legsúlyosabb merénylet semleges országunk ellen.

A La Suisse írja: A sors szörnyű iróniája, hogy a londoni Times csak az elmúlt napokban választékos kifejezésekkel ismerte el szeplőtelen semlegességüket és most az amerikai légifegyvernem szétrombolta egyik legfestőibb városukat.

Bern. (MTI.) A Német Távirati Iroda

Tegnap amerikai bombázókötélek vadászvédelem mellett berepültek Németország fölé. A felhőtakaró mögül válogatás nélkül dobtak le bombákat különböző helyeken, de csak kevés kárt és a lakosság körében kisebb veszteséget okoztak. Az ellenséges bombák egy része svájci terület fölött esett le. A támadó gépek közül lelőttünk 21 gépet, tulnyomórészt négymotoros bombázót. Egyes brit zavarórepülők támadása az elmúlt éjszaka Nyugat- és Közép-Németország ellen irányult.

Amsterdam. (MTI.) A német TI jelenti: Az angol híroroda szerint a washingtoni svájci követ szombaton délután a külügyi hivatalban ment, hogy szóban tiltakozzék Schaffhausennek amerikai repülők részéről történt bombázása miatt. A tulajdonképpeni tiltakozó jegyzéket még nem szövegezték meg, mert további tájékoztatásokat várnak Svájcból. A külügyi hivatal nem volt hajlandó magyarázatot adni erről az ügyről.

da jelenti: A Neue Zürcher Zeitung a Schaffhausen elleni légitámadásról ezeket jelenti: Mintegy 50-60 gép a Boden-tó felől követte Rajna vonalát. A bombázás Schaffhausen egyik legszebb részét erősen megrongálta. Az áldozatok száma tekintélyes. A halottak között van Schloch dr. kormánytanácsos, a ka-

pek három kötélke — néhány pillanatra alatt — Schaffhausen egész részeit lángokba borította vagy megsemmisítette. Zürich egész tűzoltósága a helyszínen van. Igen sok katonai oesztig is segítségül sietett. A fel nem robbant bombák miatt egész városrészeket el kellett zárni.

Eredményes légiharcok a keleti arcvonal északi szakaszán és az Alpok felett

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint a keleti harctér északi szakaszáról jelentik, Pleskautól délkeletre a harctér fölött vasárnap heves légi harcok voltak. A német vadászok mindössze egy veszteség ellenében 28 szovjet gépet lőttek le.

Berlin. (MTI.) Azokkal a légi csapatokkal kapcsolatban, amelyek vasárnap délelőtt folytak le az Alpok fölött német vadászok és amerikai bombázók között, valamint azok erős vadászkiebretével, az Interinf azt az értesülést közli, hogy a német vadászok újabb kiváló sikert értek el. Legalább 51 amerikai gépet lőttek le, köztük 41 négymotoros bombázót. A német vadászok még legalább 12 további amerikai gépet találtak el, úgyhogy a súlyosan megrongált gépek kénytelenek voltak kötéleikből kiválni, lezuhánásukat azonban nem figyelheték meg. A támadó német gépeknek sikerült a szoros alakulatokban levő négymotoros bombázók csoportjait széjjelzörni, úgyhogy visszafelé teljesen felbomlott rendben repültek. A Felső-Adria és Északolaszország fölött rájuk várakozó német vadászok, akikkel együtt olaszok is működtek, a visszaözönlő amerikaiaknak további veszteségeket okoztak. Ennek mértékét azonban még nem állapították meg pontosan.

Román jelentés a harctéri helyzetről

Bukarest. (MTI.) A Német TI jelenti: A román hadsereg főparancsnoksága a keleti román területek helyzetéről a következőket közli:

Papp Ernő „VENUS” illatszertárában Szt. János-utca 4. sz.

a legelősebben vásárolhat, nagy választékban husvéti locsolókat és kölnivizeket. — Háztartási cikkek, pipere és kozmetikai szerek dús választékban.

tonai kormány tagja is. A lakosság szakadatlanul dolgozik a mentési és oltási munkálatoknál. Schaffhausen most a pusztulás és a borzalom városa. Kévszel 11 óra előtt négymotoros repülőgé-

Beszarábia északi részén a német csapatok Hotintól keletre páncélosoktól támogatott ellenséges támadásokkal vertek vissza. A Cservovic-Storoinje térségben nem voltak különösebb harci események. A Prut felső folyása és a Jijia között a román csapatok március 31-én tovább folytatták eredményesen alakuló hadműveleteiket. A Jijiat több ponton elérő ellenséges erőket ellentámadással visszavetették a Pruthoz. Román és német csapatok meghírsították azokat az ellenséges kísérleteket, amelyek több heves támadással akartak utat nyitni Jassi felé. Az ellenség néhány kísérletét ellentámadásokkal kiküszöbölték. Beszarábia középső részén eredményesen folyik tovább a német csapatok ellentámadása, amely az ellenséget északra szorítja vissza. A Dnyeszter irányában a Saraceni és északra-északi szakaszon a Bereznitól délre, jelentéktelen harcok voltak. Krim-félszigetről és a Fekete-tenger partjáról nincs jelenteni való.

Ha **biztosítani** akarja

molykár

tűzkár

betörés

ellen

szőrméjét

bundáját

szőnyegét

forduljon sürgősen bizalommal

HALÁSZ IMRE szűcsmesterhez

Színház mellett

Kazinczy Ferenc-u. 4.

Telefon: 18-90

Ujabb találkozó készül Sztalin és Churchill között(?)

Az argentin kormány távozásra szólította fel az USA buenos-airesi nagykövét. Washington megszüntette a kölcsön és bérleti szállításokat Törökország számára

Stockholm. (MTI) A Német TI jelenti: A lapok szerint jólétesült londoni körökben valószínűnek tartják, hogy újabb találkozó lesz Churchill és Sztalin között. A tárgyalások színhelye nem feltétlenül Moszkva, de az új találkozó is csak az angol amerikai megbeszélések után következhetik be, amelyeket Stettinius Londonban fog lefolytatni. Ugy tudják, hogy Churchill kezdeményezte a Staliunál való megbeszélést.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból jelentik: A News Chronicle jelentése szerint Perlinger tábornok, Argentína befügyminisztere felszólította az Egyesült Államok buenos-airesi nagykövét, hogy hagyja el az országot. Perlinger ezeket mondta:

Lehetetlen barátságosan mosolyogni egy olyan ország nagykövetére, amely semmiféle kapcsolatot nem tart fenn a ház tulajdonosával.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az United Press jelentése szerint megbízható helyen kijelentették, hogy az Egyesült Államok megszüntette a kölcsön és bérleti szállításokat Törökország számára. Az Egyesült Államok meg akarja vární Törökország viselkedésének tisztázódását.

Nagyszabású zsidógyűlés volt Moszkvában

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból közlik: Churchill aztal, hogy bizalmi szavazatot erőszkolt ki, ugylátszik azt akarta elérni — a Daily Mail szerint — hogy az Angliában uralkodó nyugtalanság fokozódását meggátolja. A lap szerint azonban hibás az a feltevés, hogy ezt a nyugtalanságot ilyen eszközökkel hosszabb időre meg lehetne szüntetni.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból közlik: Angliának ma sürgősebben, mint valaha, cselekvő külpolitikára van szüksége — írja a News Chronicle. A lap szerint elsősorban Eden az oka annak, hogy Anglia nem ilyen külpolitikát folytat.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A moszkvai rádió jelenti, hogy vasárnap Moszkvában megtartották a zsidók már többször bejelentett nagyszabású gyűlését. Három órán át folytak orosz és jiddis nyelven beszédjelek. Scipper moszkvai rabbi jiddis nyelvű beszédében Isten kegyelmét kérte és segítségért könyörgött a vörös hadsereg javára. A gyűlés végén felolvasták a Stalinhoz küldött üzenetet, amelyben megígérik, hogy minden zsidóerőt latbavetnek Moszkva győzelmé érdekében.

Zürichből jelentik: (MTI) Jeruzsálemi jelentés szerint Tel-Avivban zsidó rendőrdíjaratok cirkálnak a város utcáin, amíg a zsidóprobléma válságos ideje tart. 8000 ember van fegyverben. Jóllehet még nem jelentettek incidenseket.

Diplomáciai bonyodalmak a Szovjetunió és Kína között

Stockholmból jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat moszkvai jelentése szerint a hivatalos szovjet hírszolgálati iroda vasárnap Külső-Mongólia fővárosától, Ulan Batorból a következő jelentést közli:

Jól rájékozott körökben ideérkező hírek szerint a múlt év vége felől a ki-

nai Sink-Kiangtartománybeli helyhatóságok Altai körzetéből sok kazákot Sing-Kiang déli vidékeire kezdtek szállítani. Sok kazák-család vonakodott odamenni és a mongol népköztársaság területére menekült Sing-Kiang tartomány északkeleti vidékén állomásozó csapatok a kazákok üldözése közben a mongol népköztársaság területére hatoltak be és repülőgépekről tüzeltek nemcsak a menekültekre, hanem a mongol népköztársaság bennszülött lakosságára is. A mongol népköztársaság kormánya a köztársaság határainak ilyen újabb megsértése miatt a cselekvés terére lépett és visszaverte a beözönlő singkiangi csapatokat. Ezzel kapcsolatban a mongol népköztársaság vezető korománköreiben az a meggyőződés alakult ki, hogy amennyiben a köztársasági határokat a scingkiangi csapatok a jövőben is hasonlóan megsértének, a szovjet kormány az URSS és a mongol népköztársaság között 1936 március hó

12-én kötött kölcsönös segélynyújtási értelmében kötelezve lenne, hogy a köztársaságnak minden szükséges segítséget és támogatást megadjon ország biztonságának megvédése érdekében.

Valamennyi moszkvai vasárnapi lap helyen közli a jelntést. A Vörös Csillag című lap kéthasábos főcímet ad a híreknek.

Az angol hírszolgálat a hírhez a következőket fűzi:

Külső-Mongólia alkotmánya szovjet mintára készült. Az 1924. évi forradalom eredményeként mongol népköztársasági kormány alakult és állami bankjegy-kibocsátó bankot létesítettek. A bank tőkésének fele a szovjet állami bank birtokában van. A akosság lélekszáma 1932-ben 540.000 főre volt tehető. A mongolok leg többje pásztor és különféle gyapjú és egyéb termékeit főként a Szovjet-Unióba szállítja.

Milyen szelvényekre szolgáltatják ki a mosó- és pipereszappant

Továbbra is külön jegyre adják a pótdaagokat

Nagyvárad thj. város polgármestere 1647—1944. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a váro közönségének, hogy az 1944. év II. negyedére a mosó- és pipereszappan kiadása a zöld színű közellátási lapok megfelelő szelvényeire történik. Az április hóra esedékes 10 dkgr. mosószappant a közellátási lap bal szelén lévő G betűjű szelvényre, a május havi mosószappant a H jelzésűre, a június havi mosószappant pedig az I jelzésű szelvényre szolgáltatják ki a szappanárúsitással megbízott fűszerkereskedők, illatszertárosok és gyógyáru kereskedők. Pipereszappanból a Szappaniroda 4650—1944. sz. rendelkezése értelmében kéthavonként 1—1 drb 10 dkgr.-os adag adható. Ennek megfelelően az április—május hóra esedékes 1 drb pipereszappan a közellátási lap J jelzésű szelvényre szolgáltatandó ki.

A gabonaellátottak, vagyis a kenyér- és lisztjegglyel nem rendelkező személyek is ugyanazon közellátási lapra, illetőleg a közellátási lapnak ugyanezen, fentjelzett szelvényeire kapják szappanadagjaikat. Tehát a gabonaellátottaknak nem kell külön igényelniük szappanjárandóságukat a közlelemezési hivataltól.

A két évet be nem töltött gyermekek, továbbá a gyakorló orvosok és egészségügyi személyzet, valamint a fertőző beteg részére megállapított szappan-pótdaagokat továbbra is külön szappanjegyekre fogják kiszolgáltatni. Ezen szappan-pótdaagok kiadására irányuló igényléseket minden hónap 10—20. napján, a közlelemezési hivatalnál kell előterjeszteni, a hivatal által rendelkezésre

bocsátandó igénybejelentő lapon. Április hóban a május és június hónapra esedékes szappan-pótdaagok is igényelhetők. Az igénybejelentés alkalmával bemutatandó az igényjogosultságot igazoló iratok és pedig: gyermekeknel a születési értesítő és zöldkeresztes igazolvány; egészségügyi személyzetnel a foglalkozást tanúsító igazolvány; orvosoknál a kamarai tagságot igazoló fényképes igazolvány; fertőző betegnel pedig az illetékes tisztiorvos igazolása. A Szappaniroda fent hivatkozott rendelkezése értelmében a két éven alóli gyermekek részére a közellátási lapra kiszolgáltatandó szappan-adagok kivül, havonként még 10 dkgr. mosószappan és két havonként 1—1 drb. babaszappan igényelhető, illetőleg adható ki a gyakorló orvosok, egészségügyi személyzet és fertőző betegek részére pedig havonként 40 dkgr. mosószappan.

Amennyiben a kereskedők szappankészlete megengedi, április hóban a fogyasztók részére a május és június havi szappanadagok is kiszolgáltatathatók, az illető hónapnak megfelelő szappan-jegy szelvények ellenében; május hóban hasonlóképpen beválthatók a június havi szappanjegyek is.

Előző havi szappanjegy-szelvényeket azonban a tárgy hónapot követő időben beváltani már nem szabad, mert ezeket a közlelemezési hivatal nem fogadja el elszámolásra a kereskedőtől.

Nagyvárad, 1944. március 30.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

100 méteres levente-lőtér létesül Nagyváradon

(Nagyvárad.) A leventelőtér ügyében értekezletet tartott a polgármester, amelyen résztvett Dalló Gyula kultúratanácsnok, Tóth Sándor műszaki tanácsos, Bakó István főmérnök és Elekán Károly műszaki ellenőr. Megállapította az értekezlet, hogy az 50 méteres leventelőtér elkészült és az átvételre a használatnak. Szükséges azonban egy 100 méteres leventelőtér létesítése is, amelynek építéséhez 30 kubikos munkás 30 nap alatt tudná elvégezni a földmunkákat. Minthogy azonban a városnak nincs erre fedezete, a város a leventeparancsnoksághoz fordul, hogy ezt a munkát 30 levente 90 nap alatt végezze el. Ebben az esetben az új leventelőtér, amely a legfelfokozottabb igényeket is kielégíti, még a nyár folyamán felépülhet.

Erdőkiutalást kér a város a miniszteriumtól

(Nagyvárad.) Faértekezlet volt a városházán, amely azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy mely erdők kiutalását kérje a város a jövő tüzelő-évad biztosítására. Jász Károly erdőfelügyelő pozitív javaslatot tett erre vonatkozólag a város sürgős előterjesztéssel él a földművelésügyi miniszterhez, kérve ezeknek az erdőknek a kiutalását. Tárgyalta az értekezlet a város részére kiutalt 30 ezer örméter fa kitermelésének kérdését, amelyre névze határozott ajánlat érkezett a városhoz. Végül a városi és üzemi tisztviselők jövő évi tüzfájának biztosítását tárgyalta az értekezlet.

Megint munkát ad a hatóságoknak Lakatos Virág

(Nagyvárad.) Lakatos Virág váradai cigányasszony évek óta lopásból élése állandóan foglalkoztatja a törvényszéket, valamint a rendőrséget. A megrögzött bűnöző nem réggen szabadult a fogházból, de úgy látszik, egyáltalán nem akar megjavulni, mert szombaton újra előállították a rendőrségre lopás gyanúja miatt. Kihallgatása még folyamatban van.

Március havi szappanelszámolás

Nagyvárad thj. város közlelemezési hivatala 1648—1944. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Felhívom a város területén működő fűszer, szatócs és vegyes kereskedőket, hogy a március havi szappanelszámolás április hó első napjaiban fog megtörténni a liszt, cukor és petroleum-jegyek elszámolásával egyidejűleg.

Ezuttal közlöm a kereskedőkkel és fogyasztókkal, hogy az elszámolás megtörténte után márciusi, vagy korábbi szappanjegyek el nem fogadhatók, illetve be nem válthatók, mert ezeket a közlelemezési hivatal nem fogadja el elszámolásra a kereskedőtől.

Fenti rendelkezések nem teljesítése, vagy megszegése a további szappanelszámolásból való azonnali kizárást vonja maga után.

Nagyvárad, 1944. március 30.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

A Rerum Novarum és a Quadragesimo Anno

Írta: dr. Heley-Otto Herman postatitkár

(Folytatás)

A Rerum Novarum mesterien felvázolja a szociális kérdés megoldásában érdekelt valamennyi tényező feladatát. Megállapítása szerint az állam hivatása a közös érdekekben megakadályozni azt, hogy egyik társadalmi rend visszaéljen a másiknak a helyzetével. Védenie kell a magántulajdont, de gondoskodnia kell arról is, hogy a munkásokat ne nyomják el a ezek munkájuk gyümölcséből megfelelően lakhasanak, táplálkozhasanak és hogy életük ne legyen aggodalmaktól terhes. Gondoskodnia kell a munkások pihenő idejéről, a vasárnapi munkaszünet megtartásáról. Ügyelnie kell, hogy a nők családjai kötelességük teljesítésétől ne vonassanak el a fejletlen gyermekeket ne foghassanak munkába. A munkabér legyen elégséges a tisztessége megélhetésén és családfenntartáson felül ahhoz is, hogy a munkás valamit megtakaríthasson s idővel némi vagyonhoz jusson. Ez csökkenteni igazában az osztályellentéteket. Szükség van továbbá a munkások biztosítására baleset, betegség és halál esetére...

Minthogy a szociális kérdés megoldása az evangélium szellemének érvényesítése nélkül lehetetlen, az Egyháznak is közbe kell lépnie és hirdetnie kell, hogy csak a különböző társadalmi rendek együttműködése hozhat orvoslást a nem az osztályharc és a gyűlölet. A munkásoknak és a munkaadóknak egyaránt súlyos kötelességeik vannak. Utóbbiak becsülnék meg a munkásban az emberi méltóságot, ne támaszkanak velük szemben erejükkel, karukkal és nemükkel meg nem egyező követeléseket, viszont méltányos munkabért állapítsanak meg részükre.

A munkások önszervezése terén fontosak a munkás-egyesületek és szervezők, azonban a keresztény munkások-

nak csak olyan egyesületekhez szabad csatlakozniuk, amelyek nem veszélyeztetik hitüket; vagy külön szakszervezetekbe kell tömörülniük, s ez a kívánatosabb. A munkások és munkaadók jogainak és kötelességeinek megszabására a közös döntőbíróóságok a legalkalmasabbak.

A Rerum Novarum végül is levonja a végső konklúziót: a társadalmi kérdést csak a keresztény erkölcs uralmának helyreállításával oldhatjuk meg!

Az Egyháznak a szociális igazságok mellett való bátor kiállását nemcsak a katolikus közvélemény, hanem az egész művelt világ nagy lelkesedéssel fogadta. A pápát protestáns államfők és szocialista vezetők, amerikai iparmágnások és munkás-egyesületek egyaránt üdvözléssel halmozták el. A német szocialdemokrata párt lapja, a „Vorwärts“ ezt írta a körlevélről: „Keresztény szempontból többet és alaposabban írni nem lehet“. A körlevél legnagyobb hatása

azonban abban mutatkozott, hogy a katolikus szociológusok tevékenységét megtermékenyítette. Tekintettel azonban arra, hogy a Rerum Novarum nem tárgyalja részletesen az összes kérdéseket, hanem csak a társadalmi életben uralkodni hivatott irányelveket rögzíti le mesteri módon, az egyes kérdések részletei körül katolikus részen olyan heves vita fejlődött ki, hogy félni lehetett a katolikus szociális front egységének megszakadásától. Ez a körülmény arra az elhatározásra bírta XI. Pius pápát, hogy a Rerum Novarum körlevelével megjelenésének 40-ik évfordulóján, 1931. május 15-én a társadalmi rend helyreállításáról szóló Quadragesimo Anno kezdetű körlevelet kibocsássa.

Ez a hatalmas körlevél három részre oszlik. Az első a Rerum Novarum üdvös hatásairól, a keresztény szociális munka sikereiről és fontosabb eszméiről számol be.

(Folyt. köv.)

Anglia 41 háborút viselt 76 év alatt

Az angolezáz esztő minduntalan azzal az állításával kísérli meg a világ közvéleményének félrevezetését, hogy ezt a hatalmas háborút Németország indította el, hogy Németország hozta ezt a borzalmas megpróbáltatást és vérengzést az emberiségre. Az emberi történelem ebben a legnagyobb küzdelemben az európai gondolkodó előtt nem olyan egyszerű a kérdésre választ adni: ki volt a háború elindítója, az azonban kétségtelen, hogy ha vérontásról van szó, különösen ha más népek vérontásáról, Anglia sohaem volt szűkebbül és nap-

jainkban sem fukarkodik az éhező India népeinek vérével, vagy éppen az arabokéval.

Anglia a humanitás, az emberiség, a méltányosság színében tünteti fel magát, a békés megoldásokat keresi mindig, a fegyver használatát megveti és csak utolsó esetben folyamodik a fegyver beavatkozáshoz. — így szól az angol hírverés. Anglia a kis népek érdekeinek védelmezője, csak akkor ránt kardot, ha már előzőleg valaki kardot rántott, ebben az esetben az angol kötelességének érzi, hogy megakadályozza a brutálitást...

Csak fel kell ütni az angol történelem lapjait és könnyen meggyőződhetünk a dolgok valódi összefüggéséről. Csak bele kell tekinteni az angol impérium megalkulásának és felépítésének folyamataiba, tisztán áll előttünk a meztelen valóság. Anglia 41 háborút viselt 76 év alatt. Negyvenegy háborút pedig csak olyan nemzet viselhet, amelyik más nemzeteket meghódítani akar, más népeket és országokat leigázni és kihasználja.

1854-ben Oroszország ellen viselt háborút Anglia, Afganisztán ellen 1841-ben, 1849-ben és 1878-ban, Kína ellen 1841-ben, 1849-ben, 1856-ban, 1860-ban. A kafferek ellen 1845-ben és 1851-ben és 1877-ben. Burma ellen 1850-ben, 1852-ben és 1885-ben. India ellen 1857-ben és 1897-ben. Az asanti törzsek ellen 1864-ben, 1873-ban és 1896-ban. Abesszina ellen 1867-ben. Perzia ellen 1852-ben, szuluk ellen 1878-ban, a basutói törzsek ellen 1879-ben. Egyiptom ellen 1882-ben, Szulán ellen három háborút viselt Anglia: 1894-ben, 1896-ban és 1899-ben. Zanzibár ellen 1890-ben, Matabele ellen 1894-ben. A burók ellen két háborút viselt Anglia, 1881-ben és 1899-ben. Végül 1914-ben Anglia hadat viselt Németország ellen, az osztrák-magyar Monarchia és Törökország ellen.

Könnyű elképzelni azt a szörnyű szenvedést, amit Anglia ebben a 41 háborúban a világ népeire hozott. Sok népnek kellett feláldoznia függetlenségét és szabadságát csak azért, hogy az angolok megvethessék lábukat országukban. Abol, bányavidékek szén, vagy olajlevegővel, arany, platina, érc- vagy gyémántbányákat és lelőhelyeket

szimatol Anglia, elég volt ahhoz, hogy hadat indítson ellene, ha az az állam vagy földrész még oly védtelen és katonailag készületlen volt.

Anglia hatalmat, gazdagságot akart. Nyereget, profitot, hatalmas vagyont akart. Sohasem hozott magának különösebb fejtörést az angol, ha a gazdagságért, a hatalomért és a pénzért néhány háborút is kellett viselni, néhány ezer vagy tízezer embert a puska-cső elé állítani. Naivság kell annak feltételezéséhez, hogy Anglia azért viselt háborút a szorgalmas, munkás, becsületes bur nép ellen, hogy megvédelmezze őket. Csupán az történt, hogy az angolok gyémántbányákat fedeztek fel a bur földön. A zulukafferek ellen azért viselt hadat, — mondják, — hogy a zulukaffereket is megmértessék a nyugati kultúra áldásaival... Kína és Afganisztán ellen meg azért, hogy oda a keresztény művelődés áldásait is elvigyék... Indiának meg éppen szabadságot akartak adni, azért igázták le őket és azért tartják ma is leigázva a hatalmas, védtelen Indiát.

Egy francia újság, a *Matin*, amely azzal tüntette ki magát az első világháború utáni időkhöz, hogy a legszélösebb hangon követelte Magyarországot feldarabolását, az angol-bur háborúk idejében így írt:

— Anglia mindig önző anyagi érdekekért viselt hadat védtelen kienépek ellen.

Ez a hatalmas impérium, a legnagyobb birodalom, amely a történelem folyamán valaha is fennállott, mindig a háborúkból, a hadviselésből eredő haszonból élt. Az angol világbirodalom ma is a földkerekség összlakosságának egynegyedrészt foglalja magában.

Az angol impérium az 1600-as évek körül alakult ki mai nagyságában és az azóta eltelt 300 esztendő alatt legalább minden ötödik évben egy háborút viselt. Anglia mindig elenyésző kis anyagi adozatokkal viselte háborúit, a felső osztályok tagjai sohaem vettek részt a küzdelemben. A rengeteg vérontás és háború hatalmas nyeregeket hozott, Anglia a világ leggazdagabb területeit foglalta el.

Amerikai tiszt különös pályafutása a többszöri fogházbüntetéstől az ámokfutásig

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Newyorkból jelentik: A Tima c. folyóirat egy Swancutt nevű amerikai hadnagy kalandos pályafutásáról számol be. Swancutt hadnagy egyik bajtársa és két ifjú hölgy társaságában a Kaliforniai Anzál nevű katonai tábor tisztai étkezdéjében sörözött, amikor egyszer csak felugrott és vadul lövöldözni kezdett maga körül. A két fiatal leány holtan esett össze. Az étkezdében levő két tiszt megszesült, a következő lövés halálosan találta a hadnagy feljebbvalóját. Az ámokfutás azután katonai gépkocsin folyt tovább; csak a rendőrség közbelépése akadályozta meg egy, a dühöngő tiszt utjába került egész család legyilkolását. Egy rendőr és a család feje életével fizetett. A Tige szerint az ámokfutó tiszt multia sem volt sokkal különb, 15-ször vanta felülősségre a rendőrség, egyebek között öngyilkossági kísérletért, botrányos viselkedésért és lopásért. A behívás a esavargás miatt szenvedett háromhavi fogházbüntetés közben érte. Ez az előélet sem akadályozta meg az amerikai katonai hatóságokat — jegyzi meg a lap befejezésül — hogy Swancutt-ot tisztképző tanfolyamra küldjék és három hónap után hadnaggyá nevezzék ki.

Csak a szövetséges külföld rádióállomásait szabad hallgatni

Hat hónapig terjedő elzárás és internálás az ellenséges rádiók hallgatásáért

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar kormány a honvédelmi törvényben foglalt felhatalmazás alapján rendeletet adott ki a külföldi rádióállomások hallgatásának eltiltásáról.

E szerint a külföldi rádióállomás közvetítésének hallgatása tilos. A tilalom kiterjed a zenei műsorszámokra is.

Nem vonatkozik a tilalom az olyan államok által fenntartott rádióállomásokra, amelyeket a külügyminiszter a külügyminiszterrel egyetértve a tilalom alól rendelettel kivisz.

A tilalom szándékos megszegése kihágás és büntetése két hónapig, háború esetén hat hónapig terjedő elzárás. A büntetőjogi felelősségrevonáson felül rendőrhatalósági őrizet alá helyezésnek (internálásnak) is helye van. A kiszabható pénzbüntetésről szintén intézkedés történt. Az 1928. évi X. tc. rendelkezései irányadók azzal az eltéréssel, hogy a pénzbüntetés lemagasabb összege a honvédelmi törvény 212. §-ában meghatározott mértékig terjed.

A rádióvevő készülékeket, amellyel a kihágást elkövették, el kell kobozni.

Az egyidejűleg megjelent külügyminiszteri rendelet a külügyminiszterrel egyetértve úgy intézkedik, hogy a külföldi rádióállomások hallgatásának tilalma nem vonatkozik:

1. A Németbirodalom, valamint a birodalommal szövetségben álló államok adóállomásaira;

2. a német csapatok által megszállott területeken működő és német vezetés alatt álló adóállomásokra.

Mind a kormányrendelet mind a külügyminiszter kiegészítő rendeletek kihirdetésének napján, azaz április 2-ával lép hatályba, miután a rendeletet a Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli.

A papság és a zsidó rendelete

A Nemzeti Újság írja:
A zsidókérdés rendezésére kiadott kormányrendeletek intézkedéseiből — bizonyára a sietős munka következtében — a kivételezéseknél kimaradt az egyházi és papi személyek helyzetének tisztázása. Így jogilag az a helyzet, hogy a katólikus papság, valamint a többi felekezetek papjai és lelkészei közül azok, akikre a rendeletek általános intézkedései ráillenek sárga csillagot volnának kénytelenek viselni és az egyéb korlátozó szabályok is kiterjednek rájuk.

Mivel egyházi férfiakkal szemben nyilvánvalóan nem lehet keresztény kormányának az a célja, hogy a zsidók közé sorozzák őket, legyen szabad a hiányra felhívni a figyelmet ama reményben, hogy az elmaradt megfelelő mentesítő intézkedések sürgősen meg fognak jelelni.

Hirdetmény

A F. M. 100.000—1932. sz. V. r. 144. §-a értelmében az egypatás állatok (lovak, öszvérek, szamarak) tavaszi állategészségügyi vizsgálatát rendelem el és annak helyét a marhavásártéren jelölöm meg. A Körös jobb partján levő állattulajdonosok folyó év április hó 12-én 8—12 óra között, a Körös balpartján lakók április 13-án 8—12 óra között kötelesek állataikat elővezetni.

Felhívom az állattulajdonosokat, hogy kat, hogy az egypatás állatok elővezetése kötelező, annak elmulasztása kihágást képez s így azokkal szemben a törvény teljes szigorával kell eljárni.

Azon állattulajdonosok részére, akik állataik elővezetésében a részükre kijelölt napon igazoltan akadályozva voltak pótnapul folyó év április 14. napját jelölöm ki 9—11 óra között.

Felhívom az állattulajdonosokat, hogy a szemlére elővezetett állataik marhalevelét hozzák magukkal.

Nagyvárad, 1944. április 1.

Dr. KAZÓ KAROLY sk.
tb. tanácsnok

A numerus nullus mellett foglalt állást az Országos Orvosi Kamara választmánya

A Hétfői Magyarország írja:

Az Országos Orvosi Kamara választmánya szombaton tartott ülésén egyhangú lelkesedéssel üdvözölte hivatalbalépése alkalmából vitéz Jaross Andor belügyminisztert és őt a Magyar Orvosi Rend együttérzéséről és támogatásáról biztosította. Az Országos Orvosi Kamara választmánya megbízta dr. vitéz Csik László ügyvezető alelnököt, hogy személyesen közölje a belügyminiszterrel az országos választmány álláspontját a zsidókérdésben, amely szerint a választmány a keresztény magyar orvosok létszámát elegendőnek tartja ahhoz, hogy ésszerű rendelkezéssel a közegészségügyi szükségleteket megfelelően elláthassa. Az Országos Orvosi Kamara, mint a multban, ezúttal is állást foglalt tehát a numerus nullus mellett és sürgős intézkedésként kéri a belügyminisztertől, a kerületi kamarák olyirányú felhatalmazását, hogy azokat a zsidó orvosokat, akik ellen bármely etikai kifogás felmerült és azokat, akiknek eltávolítása a közegészségügyi ellátásban zökkenőt nem okoz, a kamara tagjai sorából azonnali hatállyal törölhessék.

Tűzifaosztás április 4-én, 5-én és 6-án

Értesítem a város közönségét, hogy az alanti utcákon lakó, tűzifaellenőrzési lappal rendelkezők a következő sorrendben 50 kg. tűzifát vehetnek át a kijelölt fatelepen, azonkívül bármely szénkereskedőnél 50 kg. szenet szerezhetnek be. Felhívom egyúttal a tűzifakereskedőket, hogy a tűzifa kiadása alkalmával kötelesek az 1943—44. évi tűzifaellenőrző lapot mindenképp bevonni és az elszámolási ív helyett a beszedett tűzifalappal foglalt elszámolni.

Folyó hó 4-én:

Topai, Beöthy Ödön-u. 78. sz. a. levő fatelepen: József nádor, Tűzharcosok tere, Dávid Ferenc, Bánk bán, Reviczky, Isonzó, Polonyi Géza-tér, Doberdó, Géza fejedelem, Székely hadosztály, Janos Pannonius, Hajdu, Álmos vezér, Előd vezér, Ipolyi Arnold, Hétvezér-tér, Kund vezér, Tass vezér, gróf Csányi, Himffy utcák.

Dr. Grosz fatelepen: Lövölde, Késmárk, Brassay, Szeben, Lugos, Nagy Enyed, Temesvár, Mező, Bencze, Avar, Éva, Vaskóh, Berkovits, Ágoston, Lippa, Radnai püspök, Világos, Déva, Nagyürögdi, Oláhapáti, Aldás, Fővény, Dr. Tóth Mihály, Gazdász, Bozóky, Fényes Elek, Kuruc utcák.

Heiler József fatelepen: Torda, Jázmin, Murok, Orgona, Pacsirta, Dr. Barabás, Püllangó, Matrona, Erdélyi,

Bánság, Böhm Pál, Szász Károly, Tolsztoj Leo, Szálka, Bókay, Tinódi, Lantos, Nádasdy Ferenc, Görgey Arthur, Dr. Hoványi, Zala vezér, Szt. Margit-tér.

György Vilmos fatelepen: Baranyi, Vérmező, Szöllős utcák.

Dr. Grosz fatelepen: Méliusz, Juhász Péter, Vasut utcák.

Topa Aurél fatelepen: Tessedik Sámuel, Mányoki Ádám, Komáromi, Nagyatádi utcák.

Nemes fatelepen: Apáca, Békésesaba, Milánó, London és Madrid utcák.

Folyó hó 5-én:

Nemes fatelepen: Mária, Wekerle, Szent Vince, Bányász, Katalin, Rogorius kanonok, Téglavető utcák.

Heiler fatelepen: Kacsóh Pongrác, Paganini, Czeglédy György, Szinnyei-Merse Pál, Bolyai Farkas, Ferenc József-tér, Beethoven, gróf Zichy Mihály utcák.

Folyó hó 6-án:

Nemes fatelepen: Téglavető, Levente, Szilágyi János, Földi János, János Zsigmond, Nadányi, Endresz, Vitéz János, Kazar Emil és Winkler püspök utcák.

Heiler fatelepen: Veres Balázs, Szt. Jeromos és Révai utcák lakói.

Nagyvárad, 1944. április hó 1.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Ma már este 7 órától hajnali 5 óráig kell a magánvilágítást elsötétíteni

A MTI jelenti: A honvédelmi miniszter a légtálmáni elsötétítést április 3-ától kezdődően úgy szabályozta, hogy a magánvilágítást az egész ország területén 19 órától hajnali 5 óráig kell elsötétíteni.

A törvényhatósági jogú és megyei városokban a csökkentett világítást 21 órakor kell végrehajtani. Eddig az ideig azonban csak azokat az ernyőzetlen, villamos üzemű közvilágítási lámpákat szabad üzemben tartani, amelyek központilag kikapcsolhatók. Az ernyőzetlen és központilag ki nem kapcsolható közvilágítási lámpákat üzemben tartani egyáltalán nem szabad.

Községekben a közvilágítást 19

órákor kell megszüntetni. Kivételesen, indokolt esetekben a honvédelmi miniszter engedélyezheti a csökkentett közvilágítást. A jelen rendelet hatálybalépése előtt kiadott ilyen tartalmú engedélyek hatályukat veszítik. Az ország egyes városaiban és községeiben a csökkentett közvilágítást a szükséghez képest a jelen rendeletben foglalt rendelkezéseken túlmenően korlátozhatja, vagy megszüntetheti a honvédelmi miniszter. A közúti forgalomban a járművekre a fénycsökkentő berendezést 21 órakor kell felszerelni.

A vasutak elsötétítésére vonatkozó rendelkezések változatlanok.

Kiket töröltek a Színház- és Filmkamarából

A napokban megjelent új rendelkezésekkel kapcsolatban a Színház- és Filmkamarában a tagnévsorból törölték a zsidó tagokat, valamint azokat, akik az eddigi törvények értelmében valamilyen mentesítésben részesültek. Dr. Cziffra András miniszteri biztos és Csella Lajos főtitkár, a kamara tisztviselőkarával együtt a rendelet megjelenése után azonnal sürgős tagrevíziót tartottak s ezt a munkát mint értesülünk, már be is fejezték.

A névsorok átvizsgálása alapján a Színház- és Filmkamarában 3529 tagja közül 160-at töröltek a Filmkamarában 1053 tagjából pedig 15-öt. Az általános vizsgálat során a színházi és filmkamarák tagjából további 109 törölréséről intézkedtek, a filmkamarák fősztályából pedig 20 zsidónak minősülő tagot töröltek.

Az alábbiakban közöljük a tagrevízió során a Színház- és Filmkamarából törölt ismertebb tagok névsorát: Huszár Károly, dr. Janovich Jenő, Jób Dániel, Komáromi Pál, Nagypál Béla, Palotai Árpád, Pataky Ferenc, Pulai Etelka, Rátkai Márton, Rózsahegy Kálmán, Faragó Ödön, Fleischer Antal, Föld Aurél, Gervai Mária, Góth Sándor, Gyulányi Eugénia, Kondor Ann, Kondor Ibolya, Lóránt Vilmos, Marton Dezső, Márkus Dezső, Mezős Tibor, Z. Molnár László, Somló István, Szentes Ernő, Szepes Liza, Sziklai Jenő, Bánóczy Dezső, Komjáti Károly Dénes Oszkár, dr. Bárdos Artúr, Bárony István, Rihari László, Bródi Pál, H. táncos Heideberg Albert, Fodor Artúr, Hont Ferenc, Tolnai Pál, Weisheimer Elemér, Zságon István. Filmesek közül az ismertebbek:

Huszár László, Szatmári Jenő, dr. Baik Mihály, Friss Antal, Kovács Emil, Lándor Tivadar, Renner Endre, Ránki György, Vitéz Miklósné, szül. Vadász Erzsébet, Gaál Béla, dr. Bihari László, Boros Mihály.

A vácas

egyheti népmozgalma

Születések: Friedmann Sándor kereskedősegéd fia János, Róth Benjámin alkalmi munkás leánya Eva, Eisenberger Benjámin gyári munkás leánya Evelyn, Banda László szeszegységadárusági tisztviselő fia Zoltán, Vass Jenő asztalossegéd fia Imre, Szeghalmi Imre pénzeszedő fia Imre, Bodó Imre városi kezelő leánya Ilona, Kovács Béla tanító fia Béla, Berger Károly kereskedősegéd leánya Ilona, Máté János mészárossegéd leánya Ilona, Hochhauser Mihály csipke gépmester fia Ottó, Szántai Gyula m. kir. gazdasági felügyelő fia Csaba, Herbák István cipészsegéd leánya Mária, Bak György sütősegéd leánya Ibolya, Csoma György asztalossegéd fia Antal, Adler Márton segédmunkás leánya Debora, Tütös Imre földműves fia József, Embacher Ödön cukrászsegéd leánya Aliz, Dani Sándor MÁV fékező fia Sándor.

Házasság: Kovács Lajos vendéglőmester és Vida Ilona, Balog Izidor népművész és Horváth Balog Mária, Salamon Bernát hölgyfodrász segéd és Zimonyi Ilona, Czimmer Dezső hentes és mészáros segéd és Szoboszlai Zsuzsánna, Csöregi Ferenc rakárnok és Herman Ilona, Stefanika György cipészsegéd és Konrad Aranka, Tóth Gyula MÁV váltókezelő és Zima Rozália, Perczel István magántisztviselő és Meleg Juliánna, Tasnádi Béla vaszertergályos segéd és Csóka Erzsébet, Gál Pál kf. napszőmester és Cruz Juliánna, Kiss Gyula textilkereskedő és Szabó Vilma, Lövi Andor férfiszabó mester és Rosenbergh Teréz, dr. Bernhauser Raichle nyersbőr, gyapjú és szőrme nyereskereskedő és Bazilli Margit, Szilágyi József kórházi szolga és Kereszturi Juliánna, Papp Sándor gyárimunkás és Irinyi Veronika, Weisz Sándor magántisztviselő és Katz Lea.

Halálozások: Kományi Margit, Győri Gyula 62 éves, Varga Imre 56 éves, Szabó László 78 éves, Piedl Ferencné Kerékgyártó Margit 39 éves, Karácson Mihály 56 éves, özv. Banecik Józsefné Báthory Eszter 80 éves, özv. Szabó Mihályné Hoducz Mária 80 éves, Balogh Sándor 71 éves, özv. Hegyi Jánosné Szabó Zsuzsánna 75 éves, Balázs Andrásné Szabó Zsuzsánna 64 éves, Bonta Lászlóné Bonta Virág 28 éves, özv. Opre Gáborné Spitzer Irma 69 éves, Papp István 41 éves, Fülöp István 68 éves, özv. Tóth Vincéné Csomós Margit 49 éves, özv. Knopf Dávidné, szül. Seidenfeld Lujza 82 éves, özv. Guttmann Józsefné, szül. Guttmann-Gizek—90 éves, Gordon József 46 éves, Hava György 33 éves, Radosay Etelka 83 éves, B. Kovács Erzsébet 3 hónapos, özv. Lőrincz Albertné, Jakab Mária 75 éves, Herschkovits Jakab 76 éves, Juhász Imréné, Fekete Rozália 32 éves, Orbán Mária 7 hónapos, Szépe Béla 73 éves, Adler József 57 éves, Tóth Ibolya 2 hónapos, Osváth Irén 37 éves, Kálmán Jechiel 75 éves, Martin Virág 2 hetes, Pallag József 48 éves, özv. Fábri Barnáné, Bereczky Margit 72 éves.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A pápa levele Magyarország bitoros hercegprímásához

Esztergom, április 1.
 A Magyar Kurir jelenti: XII. Pius pápa Serédi Jusztinián bitoros, Magyarország hercegprímása karácsonyi üdvözlétre következő levélben válaszolt:

„Kedvelt Fiunk, üdvöt és apostoli áldást! Lelkünk mély megilletődéssel vetjük a hódoló tiszteletnek és szeretetnek ama megnyilatkozását, melyet Karácsony közeledténél alkalmából üdvözlő leveleddben Velünk szemben kifejeztél. E megnyilatkozásban ugyanis nemcsak a Te fiú ragaszkodásodat és a tiédnek Szent Péter Székével való szoros együttérzését láttuk megerősítve, hanem azt a gondot és állandó aggodalmat is, amelyvel magad is mindent elkövetesz, hogy az időnek és eseményeknek dúló vadsága közepette az Egyház és az emberi máltóság jogait megvédjed és fölkened, hogy nyájjadtól és hazádtól — a jószágos Istenhez intézett nyilvános könyörgések által is, a nagyobb bajokat és veszélyeket távol tartsad. Szíves üdvözlétedet és karácsonyi jókívánságaidat hálás szívvel fogadjuk, azokat a legjobb kívánságokkal viszonzozzuk és könyörgő imával kérjük Istent, hogy üdvös törekvéseidet és kezdeményezéseidet kegyelmének harmatával termékenyítse, népedet pedig a jelen viszonylatságokból, valamint az ellövethető veszélyekből ragadja ki. Annak jeléül, hogy ezeket az égi kegyelmeket kívánjuk, nemkülönben meghűlőbűzött szeretetünk zálogául Neked, Kedvelt Fiunk, az örökös gondviselésre bízott papságnak és nyájának, valamint az egész magyar nemzetnek szerető szívvel az Urban adjuk apostoli áldásunkat.

Kelt Rómában, Szent Péter sírjánál, uralkodásunk ötödik esztendejében 1944 január 20-án.

XII. Pius pápa s. k.
 Berlin, április 3.

Összeesett és meghalt az utcán egy koldussasszony. Vasárnap délelőtt értesítették a nagyvárad mentőket, hogy a Vasut-utcában, a velencei temető mellett egy idősebb asszony összeesett és eszméletlen állapotban fekszik az úttesten. — Megállapították, hogy az asszony szívzélhűdésben meghalt. A rendőrség intézkedésére beszállították a halottat az olasz temető halottasházába Iratából kiderült, hogy Fekete Zsófia 56 éves koldussasszonnyal azonos.

A Német Akadémia nagyvárad iektorátusa közli, hogy új németnyelvű ifjúsági-kurzusokat indít. — Beiratkozás naponta, beiratásidő 8 P, tandíj nincs.

A MAV alműhely és a Turul közös hangversenye. Nagyvárad, április 3. Kifüggően sikerült hangversenyt rendezett szombaton este fél 7 órai kezdettel a MAV alműhely Turul Dal-, Zene és Önképző Egyesület az egyesület kulturteremében. A hangversenyt a Magyar Hírszekegy vezette be, majd Saly József műszaki tanácsos mondott megnyitó beszédet. A műsor keretében a MAV alműhely énekkara Kovács Győző karnagy, a M. kir. Postaaltisztek Országos Egyesületének énekkara pedig Radóczy Ferenc karnagy vezetésével több énekszámot adott elő. Műsor közben Sike Zoltán postaltiszt, Petőfi Sándor: A rab című költeményét szavalta el hatásosan. A nívós műsor a Szózat eléneklésével ért véget.

Gyászír. Kiss Béla református igazgató-tanító, körzeti felügyelő, tart. hadnagy, meghalt. Temetése folyó hó 4-én, a Rullikovsky-temető Steinberger kápolnájából lesz.

BETILTOTTAK A FÜGGETLEN MAGYARORSZAGOT ÉS A MAI NAPOT.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap április 2-iki száma közli, hogy a m. kir. belügyminiszter a Budapesten dr. Mihályfi Ernő felelős szerkesztésében és kiadásában megjelenő *Független Magyarország* című időszaki lap további megjelenését és terjesztését az 1939. III. tc. 151. §. 3. pontja alapján az országban az említett törvényhely által védett érdekeit veszélyeztető közleményei miatt megtiltotta. Ugyanez a fenti indoklással megtiltotta a Budapesten, Hegedűs Gyula felelős szerkesztésében és kiadásában megjelenő *Mai Nap* című időszaki lap további megjelenését is.

Amerikai szállítórepülőgépet lőttek le az angol vadászok. Madridból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Washingtonból jelenti, hogy angol vadászrepülő a Földközi-tengeren megtámadtak és lelőttek egy amerikai szállítórepülőgépet, amelyet német gépnek vélték. A 6 főnyi amerikai személyzet életét veszítette. — Lord Halifax washingtoni angol nagykövete sajnálkozását tolmácsolta az Egyesült Államok kormányának.

Nagyheti és ünnepi istentiszteleti alkalom a nagyvárad evangélikus egyházban. A nagyvárad evangélikus egyház tagjai részére a Nagyhet minden napján tartanak esti áhitatok, az első három alkalommal a tanácsteremben, Nagycsütörtökön, Nagypénteken és Nagyszombaton pedig a templomban (gróf Csáky István-u. 26.) Nagycsütörtökön, az Uracsora szerzetésének emléknapiján, uracsoraosztás is lesz, Nagypénteken pedig passióolvasás. Az Uracsora vételére még a Nagypénteken délelőtt 10 órakor és a Húsvét I. ünnepén délelőtt 10 órakor kezdődő istentiszteletek után, valamint a Nagypénteken délután 4 órakor tartandó németnyelvű istentiszteleten is alkalomtaláltnak az egyház tagjai, akiknek most különösen is kell keresniük Isten igéjében és az Ur szent vacsorájában a vigasztalás, békeség és erő forrását. — A nagyheti esti áhitatok fél 6 órakor kezdődnek.

Kü önleges tárgy u magyar film:
 Sárdy János, Bordy Bella, Kiss Manvi, Sárossy Andor,
 Maklári és Pethes

Viharbrigád

Osbumutató kedden az APOLLO-ban

Koszorúmegváltás. Koós Mihályné városi tisztviselőné édesatyja elhalálozása alkalmával a városi számvétség tisztviselői kara koszorúmegváltás címén a Magyar Vöröskereszt nagyvárad fiókja részére 30 pengőt adományozott.

Felhívás a mezőgazdasági munkavállalókhöz. Felhívom azokat a mezőgazdasági munkavállalókat, akik még az OMBI (Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet) öregségi biztosítási könyvét nem láttaoztatta, hogy hivatalomban (Teleki Pál-u. 3. I. em. 4.) az OMBI könyvével sürgősen jelenjen meg. Nagyvárad, 1944. március 24. Polgármester nevében: Dr. Kazó Károly sk. tb. tanácsnok.

Török vízeket, ismeretlen tengeraltjáró elsüllyesztett egy török hajót. Ankarából jelenti: (MTI) A török közlekedésügyi miniszter szombaton képviselőházban megerősítette, hogy a Krom török kereskedelmi hajót Marmaris, déltörökországi kikötőmagasságában elsüllyesztették. A hajót ismeretlen tengeraltjáró süllyesztette el és az 9 perc alatt elmerült. Az eset török felségvizeken történt és a török kormány vizsgálatot indított a tengeraltjáró nemzetiségének megállapítására.

Nagyvárad thj. város adóhivatala.

ÁRVERÉSI HIRDETME NY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi P. M. rendelet 67—69. szakasza alapján az első árverést 1944. április 15. napján, a másodikát 1944. április 22. napján a városi közraktárban (Szeptember 6-utca 2.) kütüzöm.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyedrészére erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékre való tekintet nélkül a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalék.

4. A vételárat azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1944. március 31.

Lőrincz János, megb. végrehajtó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala
 ÁRVERÉSI HIRDETME NY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy a köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600. P. M. rendelet 67—69. szakasza alapján az első árverést 1944. április 17-én, a másodikát április 26-án a városi közraktárban (Szeptember 6-u. 2. sz. alatt) kütüzöm.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyedrészére erejéig tesznek vételi ajánlatot.

2. A második árverésen azonban az ingóságok becsértékre való tekintet nélkül a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.

3. Az árverés megtartása vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalék.

4. A vételárat azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1944. március 31-én.

MESTER MIHALY, végrehajtó.

Őszinte mozikritika

Örök titok

— Bemutató a Korona-mozgóban —
 Mindvégig töretlen drámai feszültségű film.

A hitetlenséggel még kacérokodó Franciaország idejéből meríti ritka érdekességű tárgyát. Vidéki városka jótékony lelkű, szelid modorú plébánosa (Harsányi Rezső) részeges és lelkiismeretlen sekrestyésének gonoszsága folytán rablógylkosság gyanújába keveredik. A gyanut nem tudja a törvény előtt személyéről elhárítani és az igazi tettest megnevezni, mert a ravasz sekrestyész szörnyű tettének elkövetése után a plébánosnál végzett gyónás keretében vallja be előtte bűnét. Az örök titoktartásra kötelezett papot halálra ítélik. Kegyelmi határozat folytán azonban átváltoztatják ezt az ítéletet életfogytiglani száműzésre. A pap erős lelkién viseli a nagy megpróbáltatást Uj-Kaledónia fegyencei körében. De hamarosan fordulat áll be.

A sekrestyész főlébredt lelkiismeretének kinzó gyötrelmétől hajtva felfedi a valót és a püspök (Lehotay Árpád) híveinek és egykori ellenségeinek együttes örömvallása mellett helyezi vissza állásába a meghurcolt plébánost.

A kitűnő film szöveggönyvét Czapi Gyula dr. egrí érsek közreműködésével vitéz Somogyváry Gyula (Gyula diák) írta. Spielmann József jezsuita atya egyik világhírű történelmi regénye alapján.

Harsányi papi alakítása hatásos, de életeleven figurák: a plébános édesanyja (Vágó néni) és a plébános gazdasszonya (Fedák Sári), továbbá a tüzes francia kocsmáros leány: Sulyok Mária.

Érdemes megnézni!

OLASZ PETER dr.

Megnyílt

a világhírű mesterek
 husvéti

Kéпкиállítása

a Feketesas pa otában a P. JKOSSY tánciskola termeiben. Belépődíj nincsen.
 Nyitva: reggel 10-től este 7-ig. Festményeket kedvező részletfizetésre is lehet vásárolni

SPORT

Főlényesen győzött Csepelen is a NAC

Egyel kevesebbszer játszott Nagyvárád, mégis 8 ponttal vezet már a bajnoki tabellán. Pillanatnyilag a Ferencváros foglalta el a második helyet

(Nagyvárad.) A Nemzeti Bajnokság 21. fordulójára nem hozott semmi különösebb meglepetést, általában az esélyes csapatok győztek. Legfeljebb egyik csapat könnyebben, a másik nehezebben fektette kétvállra ellenfelét. A fordulónak két rangadója is volt a Nagyvárád—Csepel mellett a Ferencváros—Gamma találkozójára is megérdemelte ezt a címet, hiszen a második helyért harcolt a két élcsapat. Míg azonban a NAC hatalmas fölényrel, biztosan verte a kétszeres bajnok Csepelt saját otthonában, addig a Ferencváros csak a második félidő végén, 11-esből rugott egyetlen góllal tudta megkaparintani az értékes két bajnoki pontot. A NAC győzelme igen nagyra értékelhető, idegenben, szintén klasszis játékosokból álló csapat ellen aratott sikert. Ez mind azt bizonyítja, hogy

már nem véletlen a váradai fiúk sorozatos győzelme, hanem a kitűnő anyag nagyszerűen elő is van készítve ezekre a sok lendületet erőt és tudást kívánó bajnoki csatákra. Mind az öt tavaszi mérkőzését biztosan nyerte a NAC, pedig hármat idegenben játszott le s ha most hozzászámítjuk, hogy a két legközelebbi bajnokiját itthon játssza, akkor már nyíltan beszélhetünk a csapat bajnokságáról is.

A DVSC kikapott a Vasastól Debrecenben, így ismét a kieső zónába került, igaz, hogy két mérkőzéssel kevesebbet játszottak a debreceniek. A KAC a kitűnő tarjáni legénységet gyűrtte maga alá, a Szolnok pedig elhozta az egyik pontot Ujvidékről.

A vasárnapi forduló részleteit alább közöljük:

NAC—Csepel 3:1 (1:0)

Csepeli pálya. 6000 néző. Játékvezető: Székely. Az első félidő első részében a NAC nagyszerű játékkal lepte meg ellenfelét, amit a gólarány nem fejez ki hiven. A vezető gólt a 30. percben Tóth III. lötte kapu előtt a kavarodásból. (1:0.) A 39. percben Bodola lövése folytán közvetlen a kapu mellett surrant el a labda. Egy perccel később Olajkár II. szabadrugása célt tévesztett. A csepeliek a félidő végén többször szóhoz jutottak, de csatáiraik nem boldogultak a NAC kitűnő védelmével.

Szünet után eleinte a csepeliek támadnak, majd a NAC jön fel. A 10. percben Keszthelyi jutott gólhelyzetre, de a szemfüles Ónody elesítte előle a labdát és hazaadással mentett. A 19. percben Olajkár II. szabadrugása veszélyeztette a váradiai hálóját. A csepeliek erősen küzdöttek, míg a NAC csak játszott. A 26. percben Tóth III. beadásából Sárvári szerezte meg a NAC második gólját. (2:0.) A Csepel nem adta meg magát és új támadással a 28. percben Surányi beadásából Keszthelyi gólja

szépitett a következő támadásnál az eredményen. (2:1).

Nagy kavardás Vécsei kapuja előtt, azonban ez nem járt eredménnyel. A 33. percben Keszthelyi óriási helyeztet hagyott kihasználtnak. A 44. percben Marosvári emelte kapu fölé a labdát. A 45. percben Tóth III. ügyesen elfutott és beadásából Barna védhetetlen lövéssel megszerezte a harmadik gólt. (3:1).

Egyéb eredmények:

Ferencváros—Gamma 1:0 (0:0).
Kispest—BESZKART 3:1 (1:1).
KAC—SalBTC 2:1 (1:0).
Vasas—DVSC 2:1 (1:0).
Szolnok—Ujvidék 1:1 (1:0).
Ujpest—Ektromos 3:0 (2:0).
DiMÁVAG—Tisza 2:1 (0:1).

A fenti eredmények alapján így néz ki a bajnoki táblázat:

1. Nagyvárád	20	17	0	3	45:20	34
2. Ferencváros	21	12	2	7	48:28	26
3. Gamma	21	10	5	6	39:29	25
4. Kolozsvar	20	10	5	5	36:30	25

Balszerencsés körülmények között kikapott a MÁV csapata a Debreceni Villanygyári SE-től

DVSE—MÁV 2:1 (0:1)

(Nagyvárad.) NB III. bajnoki mérkőzés. Játékvezető: Hazai.

A MÁV kezd nagy széllel, támogatva, Óda is szegedi ellenfelét a kapujához, azonban csak a 15. percben születik meg a gól. Takácsi lő kapura, az éles lövés kapufáról a kapus hátára pattan és onnan végődik hálóba. (1:0.)

Szünet után a vendég csapat játszott szűzdel, de a MÁV meglepően jól tartotta magát. A DVSE korántsem tudott olyan nagy fölényt kiharcolni, mint a MÁV az első félidőben. Már-már úgy volt, hogy elég lesz az 1 gól a győzelemhez, azonban a játék vége előtt 12 perccel egy ártatlannak látszó szabadrugású ívelték a MÁV kapuja elé, az egyébként

kitűnően védő Kővári egy kiesít benragadt. Elek I. jól futott a labdára és élesen a jobb sarokba fejtette. Ezután következett a tragédia. Ismét támadott Debrecen. Elek I. kapura lött, a labda már elhagyta a pályát s ugyanekkor Molnár egészen érthetetlenül felvágta a 16-on belül Nyestét. A játékvezető gondolkodás nélkül 11-est ítelt. Erdei élesen a jobb felső sarokba lötte. Ezt a gólt igazán el lehetett volna kerülni.

A játék képe alapján nem érdemelt a MÁV vereséget. Többet támadott, lelkesebben játszott, azonban a szerencse az ellenfél mellé pártolt, azzal szembe pedig nagyon nehéz harcolni.

5. Ujpest	21	10	3	8	68:44	23
6. SalBTC	21	9	3	9	50:42	21
7. Kispest	20	8	5	7	47:44	21
8. Szolnok	21	9	3	9	39:37	21
9. Csepel	21	8	4	9	43:42	20
10. Vasas	50	5	9	6	33:38	19
11. Elektromos	21	8	2	11	47:55	18
12. Ujvidék	20	6	6	8	29:38	18
13. DiMÁVAG	21	6	4	11	31:46	16
14. DVSC	19	5	6	8	28:48	16
15. Tisza	20	5	4	11	29:45	14
16. BSZKRT	21	3	5	13	35:62	14

Elmaradt a Törekvés—Szatmári SE mérkőzés

A Szatmári SE nem jelent meg a mérkőzés színhelyén, így a szabályok értelmében a két bajnoki pontot a Töri javára írják.

NAC III—Törekvés II 10:0 (3:0)

Játékvezető: Nagy E. A NAC III. játékos meglátszott, hogy már több mérkőzés van a lábában, mint a Töriek. Bár a Törekvésnek is voltak helyzetei, de nem tudta kihasználni. A zöld-fehér ifjak igen jól játszottak.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei
Az Első kedden este

Kedden és szerdán este 6 órakor Kerecsendi Kiss Márton: *Az első c. színjátéka filléres helyárrakkal* van műsoron, mely a budapesti Uj Magyar Színházban már túljutott a 175. előadáson is, telt nézőterek mellett.

Az *Arnyék*, Dario Niccodemi színjátékát esütörtökön játssza ismét a színház este 6 órai kezdettel. Clarisse szerepét ez alkalommal Lovasi Klári játssza. *Filléres helyárrak*.

Nagypénteken a színház nem tart előadást.

Varázskeringő-t. Strausz híres nagy opertjét szombaton este 6 órai kezdettel újítja fel a színház, bemutató bérlet keretében. A-bérletű előadás kedden, április 11-én. Főszereplők: Balogh Julia, Lányi Emmi, Antal Erzs, Szabó Ernő, Lendvay Lajos, Gulácsy Albert, Halasi Gyula és Barsy Béla.

Husvét mindkét napján 3—3 előadás. Husvét vasárnap: Délelőtt 11 órakor: *Az első, „olesó helyárrakkal”,* délután 3 órakor és este 6 órakor: *Varázskeringő,* Strausz gyönyörű muzsikájú nagyopertje, rendezés helyárrakkal.

Husvét hétfőjén délelőtt 11 órakor: *Az első, „olesó helyárrakkal”,* délután 3 órakor rendezés helyárrakkal: *Varázskeringő,* este 6 órakor: *Érik a buzakalász.*

MŰSOR:

Hétfőn este 6 órakor: *Egy boldog pesti nyár.*

Kedden este 6 órakor: *Az első.*

Szerdán este 6 órakor: *Az első.*

Csütörtök este 6 órakor: *Arnyék.*

Pénteken: *Nincs előadás.*

Szombaton este 6 órakor: *Varázskeringő.* — bemutató bérlet.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: *Az első.*

Vasárnap este 6 órakor: *Varázskeringő.*

Vasárnap este 6 órakor: *Varázskeringő.*

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések közlési díjai.		
Az apróhirdetés tárgya	Közönséges	Vasárnapi
	szavanként III.	
Ingyatlanok és üzletek adás-vétele	26	30
Alkalmi keres és Elvesztett	16	16
Minden más apróhirdetés	20	25

Apróhirdetés díja 10 szavanként. Az első szó és a kövér betűkkel szedett szó duplán számít. „Cím a kiadóban” jelzésért és jelzés apróhirdetésért: 1 pengő pótdíj fizetendő.

Adás-vétel

Eladó sürgősen magánháza nagy udvarral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özy, Tatayné, Szilgietti-u. 12. Telefon 28—74. 728

Teljesen jókarban lévő fehér konyhabutor eladó, Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774

Most adja el használt ruháit és holmijait, mert magas arat kap érte a Rákodban. — Ugyanott jót és olcsón vásárolhat. Hlatky-u. 14. 699

Modern fehér mély jó állapotban lévő gyermekkosci eladó. Belezny Antal-u. 23. ajtó 1. 767

Philips 3+1-es rádió, Veltrad női kérekpár, régi jó gumikkal eladó. Cim: Tomori Pál-u. 6. 773

Eladó nagyon szép gyapjú seylon takaró, nagy méret, 2 ágy betakarására is alkalmas, eredeti tüllcsipkefüggöny, szarvas. Kórház-u. 77. 776

Egy használt Argaman szőnyeg és apróbb kézimunka szőnyegeket eladók. Akadémia-u. 6. 775

Zongora rövid keresztúros, teljesen új állapotban sürgősen eladó. Megtekinthető Csáky-utca 39. ajtó 1. 777

Kombinált és hálószobák, konyhák, rekamierek. Verő asztalosnál Kapucnu-u. 11. 719

Eladó: Női tavaszi kabát, 31-es új gyermek felcipő, 10 éves leányka részére nyári ruhák, magyar ruha, ingek, 8 éves részére tavaszi kabát, egyszerű babakelengye. Karácsonyi püspök-u. 52. sz. 765

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 813

Kerekpárnok új és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30. 672

Aldozási koszorúk, menyasszony és koszorúsleány művirág fejdiszek és kézi-csokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébet-liget sportpályánál.) 776

Állást nyel

REGGELI lapkihordásra kézbesítőt felvesszünk jó fizetéssel, azonnalra. Telek, vagy Csáky-utcán lakók előnyben. Jelentkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában.

Szuhony István fasarok üzeme, Damjanich-u. 41. kifutófiút felvesz. 774

Lakás

Intellektuális foglalkozású férfi személy, csendes, tisztá butorozott szobát keres. Cimeket a kiadóba kér. 726

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felelős: Dr. Paál Árpád
A kiadásért felelős: Dr. Virág János

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárád, Szilágyi